

København, den 21. maj 2021

Justitsministeriet
jm@jm.dk

Sagsnr. 2019-4019-0003

Høring om domstolenes sagsbehandlingstid ved den civilretlige blokering af hjemmesider med ulovligt indhold

RettighedsAlliancen vil hermed give bemærkninger til Justitsministeriets høring af 7. maj 2021 vedrørende **Domstolenes sagsbehandlingstid ved den civilretlige blokering af hjemmesider med ulovligt indhold.**

RettighedsAlliancen er en non-profit medlemsorganisation, der varetager beskyttelse af rettigheder, primært ophavsrettigheder og designrettigheder, på internettet. RettighedsAlliancen varetager blandt andet konkret retshåndhævelse for medlemmerne ved at føre sager om blokeringer af ulovlige hjemmesider, og har gjort dette i ca. 10 år.

RettighedsAlliancen vil indledningsvis påskønne, at denne høring, vedrørende sagsbehandlingstiden ved domstolenes blokeringer af ulovlige hjemmesider, ikke alene omfatter såkaldte 'fuphjemmesider' som beskrevet i afsættet for høringen, dvs. Regeringens 'Vækstplan for handel og logistik' (januar 2020)¹, men også blokeringer af:

'... andre hjemmesider med ulovligt indhold.'

RettighedsAlliancens indsatsområder med hensyn til blokering af ulovlige Internettjenester omfatter således blandt andet:

- 'fuphjemmesider', der på forskellig vis søger at franarre brugerne penge og oplysninger. Det sker fx ved at tilbyde indholdsprodukter, eller ved at udnytte udøvende kunstners navn og renommé til at tiltrække brugere og klik.

¹ Se https://em.dk/media/13399/vaekstplan-for-handel-og-logistik_web_accessible.pdf, side 23

'Det skal også være muligt at tage fat om roden til problemet og stoppe hjemmesider, som har gjort det til en forretningsmodel at bryde reglerne. Det skal derfor undersøges, om det er muligt at lette og smidiggøre den civilretlige adgang til med rettens bistand at blokere for fuphjemmesider, hvis der er et behov herfor'

- ulovlige sider, der distribuerer indholdsprodukter, hvor brugerne afspiller og tilgår film, tv-udsendelser, musik osv., og hvor det ofte er ledsaget af sikkerhedsrisici at browse på hjemmesiderne.²

RettighedsAlliancen vil dernæst fremhæve, at blokeringer er det mest effektive og et afgørende værktøj til at begrænse trafik til og brug af ulovlige tjenester. Dette gælder uanset karakteren af de specifikke ulovligheder.

Det er samtidig et værktøj, der konstant bliver udfordret af antallet af nye ulovlige hjemmesider, og af den uomtvistelige kreativitet, der lægges for dagen af operatører af sådanne ulovlige tjenester, i form af adresseskift og andre tekniske omgørelser.

Reduktion af sagsbehandlingstiden ved domstolene er på den baggrund et helt centralt indsatsområde for at effektivisere blokeringer af ulovlige hjemmesider.

RettighedsAlliancen finder det derfor hensigtsmæssigt, hvis nærværende høring i sine konklusioner eksplicit også inddrager initiativerne i Regeringens 'Vækstplan for de kreative erhverv' (2019)³, der adresserer samme problem mht. sagsbehandlingstider og andre processer i forbindelse med blokeringsager ved domstolene.

Disse initiativer har til formål at undersøge mulighederne for at fremme den civilretlige adgang til blokering jf. initiativ 20 og 21:

20. Analyse af mulighederne for at effektivisere den civilretlige adgang til at blokere hjemmesider med ulovligt indhold

21. Nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal udarbejde løsningsmodeller til at nedbringe sagsbehandlingstid i forbindelse med blokering af fuphjemmesider

RettighedsAlliancen vil desuden pege på, at spørgsmålet om effektive blokeringer ligeledes bør behandles ud fra en helhedsvurdering, hvor andre faktorer end sagsbehandlingstiden indgår.

RettighedsAlliancen har gennem sit arbejde med at optimere blokeringer af ulovlige sider, etableret et samarbejde med Teleindustrien og Kulturministeriet om blokeringer. Formålet med dette samarbejde er at lette processerne, når først domstolene har afgjort, at en given tjeneste er ulovlig. Samarbejdet består af en aftale om implemente-

² Eksempelvis malware, der uforvarent installeres på brugernes computer, når denne befinder sig på ulovlige sider. Se eksempelvis denne rapport, der dokumenterer at hvert tredje besøg på ulovlige sider (med indholdsprodukter som film mm.) resulterer i et fjendtligt angreb på brugerens computer, jf. <https://www.dr.dk/nyheder/viden/teknologi/vi-har-netflix-hbo-og-disney-alligevel-ser-danskerne-hvert-aar-19-millioner>
³ <https://em.dk/publikationer/2019/vaekstplan-for-de-kreative-erhverv/>

ringer af blokeringer (Code of Conduct), håndtering af såkaldte "mirror sites", samt oplysning på de blokerede sider.⁴ Med dette samarbejde, er Danmark foregangsland, når det kommer til blokeringer af ulovlige hjemmesider.⁵

Uanset, at Danmark er foregangsland på området, resulterer de nugældende krav om domstolsbehandling for at få en side blokeret fortsat i tunge, tidskrævende processer, der er ude af trit med Internettets dynamiske karakter. Hjemmesider og servere kan konstant skifte adresse og reelt registreres anonymt. Dette uanset, at der i kendelser om såkaldt 'dynamisk blokering' er søgt taget højde for de løbende ændringer af hjemmesideadresser. Det medfører, at det fortsat er alt for nemt at tjene penge på kriminelle aktiviteter online.

For et stigende antal typer af ulovlige tjenester er en effektiv indgriben, der kan begrænse de aktuelle skadevirkninger, påkrævet. Derfor bør en generel effektivisering af blokeringsprocessen også overvejes ud over den aktuelle høring.

Ad spørgsmål 1 og 2

Blokeringer har den egenskab, at de stopper igangværende rettighedskrænkelser, hvorfor der er behov for, at de kan effektueres hurtigt.

Både i tilfælde, hvor der er sikkerhedsrisici forbundet med at browse på en hjemmeside, og i tilfælde, hvor der ulovligt distribueres indholdsprodukter, er der behov for hurtig indgriben, der stopper de ulovlige aktiviteter

Behovet for hurtig indgriben optræder derudover i særlig grad, når der er tale om ulovlig livestreaming af fx sportsbegivenheder, hvor stort set hele værdien af produkterne er knyttet til det øjeblik, hvor de afspilles første gang. Her er det helt afgørende, at der kan skrides ind øjeblikkeligt for at blokeringen har en effekt.

Et konkret eksempel er vist i vedlagte Anneks: 'Undersøgelse om livesport streamingtjeneste', hvor behovet for øjeblikkelig indgriben er åbenbart i forhold til, at formålet med indgriben ellers bliver forspildt.

Ad spørgsmål 3

RettighedsAlliancen vil, både i forhold til de ovenfor nævnte vækstinitiativer 20 og 21 fra 'Vækstplan for de kreative erhverv' (2019), samt i forhold til nærværende hørings spørgsmål 3, pege på nedenstående model for effektivisering af domstolsbehandlingen af blokeringsværktøjet, i form af forenklet sagsgang med brug af troværdige meddelere.⁶

⁴ Jf. beskrivelse af SWC og Code of Conduct <https://rettighedsalliancen.dk/share-with-care/>

⁵ Se fx www.sharewithcare.dk

⁶ Brug af troværdige meddelere indgår også Vækstplanen for de kreative erhverv (p. 27): 'Regeringen vil samtidig undersøge mulighederne for at indføre et system med troværdige meddelere, som kendes fra andre lande, med henblik på at lette domstolenes sagsbehandling i de pågældende sager'.

EU-Kommissionen har fremlagt udkast til en ny forordning 'Digital Services Act, der nu er i behandling, ligeledes med krav om brug myndighedsgodkendte 'trusted flaggers', der kan anmelde ulovlige tjenester.

Troværdige meddelere eller 'Trusted Notifiers/Flaggers' optræder i forskellige EU-sammenhænge, herunder i EU-Kommissionens Meddelelse fra september 2017⁷.

Forslag til en model for effektivisering af blokeringsager ved domstolene

Den civile retlige adgang til at effektivisere blokeringer af hjemmesider med ulovligt indhold kan, som foreslået i Regeringens 'Vækstplan for de kreative erhverv' (2019), ske ved at udpege én domstol samt ved anvendelse af 'troværdige meddelere'.

Der udpeges én retsinstans som ansvarlig for håndtering af anmodninger om indgreb i form af blokeringer og nedtagninger, over for ulovlige hjemmesider som fuphjemmesider og andre tjenester, der foretager ophavsretslige krænkelser.⁸

Det andet trin er, at de relevante ministerier fastsætter kriterier for udpegning af en 'troværdig meddeler' under hensyntagen til EU-Kommissionens *Digital Services Act*.⁹

Herefter kan en sådan 'troværdig meddeler' identificere og dokumentere tjenester/internetsider, der tilbyder ulovligt materiale. Om fornødent kan det ske i samspil med SØIK's (Bagmandspolitiet) IPR-enhed. Meddeleren fremlægger, for den relevante udpegede retsinstans, materiale, der dokumenterer rettighedskrænkelser og forgæves forsøg på kontakt med operatøren af tjenesten.

Retten vil herefter, ud fra det fremlagte materiale, afgøre i en "fast track" procedure, dvs. uden videre processkridt, om det er dokumenteret, at tjenesten foretager et ulovligt udbud af indhold. Hvis det er tilfældet, udsteder retten et midlertidigt forbud og påbud til Internetudbyderne om at blokere de ulovlige sider, i henhold til Code of Conduct-aftalen mellem Internetudbyderne og RettighedsAlliancen. Denne anvendes allerede som reference i gældende domstolspraksis.

En sådan procedure anfægter ikke retssikkerheden og ytringsfrihed, idet den er ledsaget af:

- 1) krav om henvendelse til udbyder af den pågældende tjeneste hvis muligt, dvs. kun notorisk ulovlige sider blokeres og en lovlig udbyder har mulighed for at forsvare sine interesser.
- 2) en enkel mulighed for en efterfølgende domstolsprøvelse af det foreløbige forbud/påbud, der står ved magt hvis ikke det anfægtes af hverken udbyder af den formodede ulovlige tjeneste eller af Internetudbyderne.
- 3) økonomisk kompensation i tilfælde af påviste tab som følge af såkaldt 'overblokering'.

7 MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN: Bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet. Større ansvar for onlineplatforme 28.9.2017, COM(2017) 555 final https://eucyberdirect.eu/content_knowledge_hu/communication-on-tackling-illegal-content-online/

⁸ Hermed tænkes ikke på en egentlig 'særdomstol' men allerede i dag er specielt en ret (Frederiksberg) hyppigt brugt i sådanne sager og kan dermed antages at opbygget en kompetence der faciliterer afvikling af blokeringsagerne. Det gælder for sager om krænkelser af ophavsret men kunne udvides til at omfatte sager om overtrædelse af spilleloven mm.

⁹ Article 19, COM(2020) 825 final

RettighedsAlliancen uddyber gerne og leverer gerne yderligere information, hvis det ønskes.

Med venlig hilsen

Maria Fredenslund
Direktør, advokat

T: +45 21647448

M: maria.fredenslund@rettighedsalliancen.dk

www.rettighedsalliancen.dk